

Започнете сега грижите за градинските бобови култури

Автор(и): Растителна защита
Дата: 12.03.2018 Брой: 3/2018

За борба с болестите и неприятелите по бобовите градински култури се прилага система от агротехнически, физико-механични, биологични, химични и други мероприятия.

Те могат да бъдат ефикасни при правилното им съчетаване с фенофазите от развитието на растенията, праговете на икономическа вредност при неприятелите и правилния избор на продукти за растителна защита. По-важни практики са следните:

- Сеитба на бобовите култури в най-благоприятните за района срокове със здрави, с добра кълняемост, чисти от болести и неприятели семена;

- Отглеждане на устойчиви на болести и неприятели сортове;
- Прецизен подбор на площите – на по-високи и проветриви места;
- Ранната сеитба ограничава нападението от листни въшки и вирусни болести;
- Спазване на пространствена изолация на едногодишните бобови култури от старите люцернови посеви най-малко 500 m, с което се ограничава разпространението на грудковите хоботници, черната бобова (цвеклова) листна въшка, люцерновата листна въшка;
- Прилагане на 2-3 годишни сеитбообращения ще ограничи нападението от сухо кореново гниене, ризоктонийно гниене, антракноза, бактериен пригор и аскохитоза, масовото намножаване на зърноядите, на черната бобова (цвеклова) листна въшка, граховия зърнояд, граховата галица и граховите листозавивачки. Да не се сее фасул след картофи;
- Редовно почистване на плевелите в посевите, с някои от които неприятелите се хранят или снасят яйцата си - граховите листозавивачки, соевия молец, черната бобова (цвеклова) листна въшка, многоядните нощенки;
- Поникване. При влажна и хладна пролет, през периода на поникване при фасула могат да се наблюдават нападение от ризоктонийно гниене, антракноза, повреди от бобовите мухи. За ограничаване на нападението от тези неприятели е необходимо добре да се подберат площите, сеитбата да се извърши на оптимална дълбочина, при торене с оборски тор да се заорава добре в почвата, тъй като разхвърлянето по повърхността привлича мухите;
- През вегетацията се прилагат всички агротехнически мероприятия - напояване, обработка на почвата, торене и др., благоприятстващи развитието на мощни и силни растения, с по-висока устойчивост към нападение от болести и неприятели;
- През фаза втори-трети същински лист (**април**) се появяват грудковите хоботници, ризоктонийното гниене, ореоловия пригор и антракнозата. По-късно през вегетацията в периода на бутонизация (април-май) се появява черната бобова (цвеклова) листна въшка. Положително влияние върху развитието на неприятеля оказват топлото време и високата влажност на въздуха, липсата на обилни и силни дъждове през периода на размножаване на въшката водят до увеличаване на популационната численост. Полезните видове като калинки, сирфидни мухи, златоочици и др. в посевите с бобови култури ограничават намножаването на листните въшки. Калинките се срещат в най-висока плътност през май и юли, златоочиците от май до септември, а ларвите на сирфидните мухи от май до август;
- По време на цъфтежа (май-юни) и формирането на първите бобове на фасула, граха и баклата се наблюдават граховият зърнояд, граховата галица, граховите листозавивачки, соевият молец (от първо поколение), лещеният зърнояд, фиевият зърнояд, граховия (бобов) петточков хоботник. Появява се и зелената грахова листна въшка. Провежда се дву- или трикратно третиране на

посевите, като първото третиране е в началото на цъфтежа, а второто и третото през интервал 7 до 14 дни;

- През периода на пожълтяване и в началото на узряване на бобове на фасула (юли-август) снася яйцата си фасулевият зърнояд. През този период вреди и обикновеният паяжинообразуващ акар. При горещо и сухо време нанесените от този неприятел щети могат да достигнат размери, които да компрометират реколтата. Прибирането на реколтата от едногодишните бобови култури (фасул, грах, бакла и др.) през август-септември се извършва в кратки срокове и без остатъци. С дълбоката оран на почвата оронените бобове и семената се заорават на по-голяма дълбочина, с което се затруднява излитането на бръмбарите зърнояди. С това мероприятие се намалява значително и плътността на грудковите хоботници и граховия (бобов) петточков хоботник, които най-често вредят при граха и баклата.

Навременно проведените растителнозащитни мероприятия, оптимално съчетани с добра агротехника, осигуряват в зеленчуковата градина чисти от болести и неприятели бобови култури.

В брой 2/2018 г. на сп. "Растителна защита" ще намерите кои български сортове зелен фасул да изберете – кратко описание и най-важното – към кои опасни болести са устойчиви.